Balogh István

Dide a szekrény tetején

Félhomály leng lassan a szobában.
Kapcsolót kattintok, de minden marad.
Nincs áram. Cérnaszál hang tekergőzik,
s bárányfelhő ragad a plafonra.
Mennyei paplan eltakar minden csillagot,
ám a szó aranyhala áttöri a slingelt fodrok
sűrű hullámát: – Te, fiú, hallod-e, te, fiú?
Játszótársam, mondd, akarsz-e lenni?

– Színes üveggolyóim vannak, épp az előbb
csavartam ki őket a Pásztorok kezéből.
Játszhatunk kicsikét valamely réten.

– Jaj, de jó! Jaj, de jó! –
énekel felhő fölül egy csalogány.

– Ősz van. Hideg szelek szállnak.
Miért maradtál minálunk madárka?

– Nem röpülhetek, szárnyam megtépett.
Király nagyapám rútul megátkozott!
Bazalthangú Pandión fényes Athénból
tiltotta ki édes, kedves anyácskámat!
Bűnös! Bűnös! Bűnös! Harsogták
cifra heroldok világ négy sarkába!
Párizsban nullásra nyírták árva fejét!
Aranyhaját Aiolosz lopta Héra guzsalyára!

– Te meg pusztulj szemem elől! – ordított
rám a felséges uralkodónyomor. –
Megkopaszított Filoméla fia vagy!
Ha unokámnak hívlak, Zeusz villáma lesújt!

– Virradat előtt születtem világra, nagyapám.
Pár perce sírt föl lélegzetem, hasít a belsőm.
Testemet még Éósz nem puszilta,
Hesztia nem kenegette, gyolcsba sem ágyazta.
Ablakon át vethette tekintetét létemre
Pallasz Athéné, és szíve szerint megáldott.
Áldásától megrepedt a légypöttyös síküveg.

Széttört szilánkokban nagyot botlott
Héliosz, felém vetett sugára kettéhasadt,
köteléke hurokkal szorította szárnyam.
Ám belépett hozzám jó Héraklész,
Letépte rólam véletlen rabságom.
Háromfejű Kerberosz vérszomja elől
elrejtett szecessziós szekrény tetejére.

– Szekrényről végy le, te, fiú! Szeressed szabad énekem!
Légy ma játszótársam, golyózzunk mezőben!

– Lassan foszlik a félhomály, pillangók ébrednek,
tulipánok nyílnak, reggelt rikolt a pávakakas,
látó legyezője észleli mindenség apró magvait.
Hatan ülnek szecessziós városháza előtt:
Jakab Dezső, Komor Marcell, Nagy Ferenc,
Kladek Lukács, Nagy Sándor, Róth Miksa.*
Üldögélnek deres fűben. Arcukat Földanya őrzi.
Keserves könnyük patakzik. Sűrű zápor egyre hullik.

– Játszunk jókat, te, fiú! Színes golyóink
szerelmes csendüléssel csókolóddzanak!

– Emelj le, te, fiú, a szekrény tetejéről!
Induljunk határozott léptekkel tótükörköz!
Ezüst mezőn zöldül ősszel is a gyep.
Virág nyílik házakon hóban is, fagyban is.

– Józska ül ott magában. Kábult a világ!
– Zokog kicsi Józska, megvigasztaljuk!
– Játszótársunk ő is, golyózhatunk vígan.

– Leemellek, Dide, fordulj felém, bánatod szűnjön!
Tükörtóban hárman, szelíd szellő szárnyán.

Este utolsó villamos csilingel Víztoronynál.**
Vidámak vagyunk. Józska boldog. Nevetgél.
– Visszaadjuk Nemecseknek elorzott világát.

2023. október 15. – december 20.

* A szabadkai magyar szecessziós városháza tervezői és létrehozói.
Az építés 1908 és 1910 között történt.
** Magyar szecessziós stílusban épült, Palicson áll, a település emblematikus épülete. Tervezői Komor Marcell és Jakab Dezső. Átadási éve: 1912. Több funkciója van: Víztorony, bejárati kapu a nyaralóhelyek, a Vigadó és a tópart fel, Valamint a Szabadka – Palics közötti villamosjárat (élt 1972-ig) egyik megállóhelye.